

ΕΠΙ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ

ΤΟΥ ΑΛΕΚΟΥ ΚΡΗΤΙΚΟΥ*

Ευρώπης ωδίνες

«**Ω**δινεν» η Ευρώπη επί πέντε ημέρες στο τελευταίο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Οχι άδικα όμως, επειδή αυτό που γέννησε ήταν πραγματικά μεγάλο και άξιζε αυτές τις ωδίνες. Η Ευρώπη, από την περασμένη Τρίτη και μετά, είναι διαφορετική. Το σχεδόν διπλάσιο ύψος του προϋπολογισμού της και η ανάληψη κοινού χρέους αποτελούν ένα μεγάλο και αποφασιστικό βήμα προς τη μεγαλύτερη ενοποίηση, αλλά και αυτήν καθαυτήν την ομοσπονδιοποίηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η στιγμή είναι πραγματικά ιστορική, τουλάχιστον ίδιας, αν όχι και μεγαλύτερης, σημασίας με την έγκριση της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Πράξης που θέσπισε την Ενιαία Αγορά, καθώς και της Συνθήκης του Μάαστριχτ που δημιούργησε την Οικονομική και Νομισματική Ένωση και εισήγαγε το ενιαίο ευρωπαϊκό νόμισμα στη ζωή μας.

Εκτός όμως από αυτά τα δύο εμβληματικά στοιχεία της ιστορικής απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, υπάρχει και μια σειρά άλλων, ίσως λιγότερο φωτιζόμενων, αποφάσεων, οι οποίες συμπληρώνουν το μεγάλο βήμα που συντελέστηκε και που δείχνουν ότι οι αλλαγές που αποφασίσθηκαν δεν είναι ευκαιριακές αλλά έχουν προοπτική να διατηρηθούν και μετά την αντιμετώπιση της κρίσης του κορωνοϊού. Όπως, για παράδειγμα, η διάταξη σύμφωνα με την οποία το ανώτατο επιτρεπόμενο ύψος του κοινοτικού προϋπολογισμού θα διατηρηθεί όχι μόνο κατά τα χρόνια υλοποίησης του Ταμείου Ανάκαμψης, αλλά και μετά, μέχρι τη λήξη των δανειακών υποχρεώσεων της Ένωσης, δηλαδή μέχρι το 2058! Αυτό δεν υποχρεώνει βέβαια σε εξάντληση αυτού του ανωτάτου ορίου όλα αυτά τα χρόνια, παρέχει όμως αυτή τη δυνατότητα. Δικαιώνοντας έτσι όσους υποστηρίζουν ότι η αύξηση του κοινοτικού προϋπολογισμού ήλθε για να μείνει, παρά τις αντίθετες διαβεβαιώσεις που δόθηκαν στις τέσσερις «φειδωλές» χώρες προκειμένου να συμφωνήσουν. Αυτό το έχουν βεβαίως αντιληφθεί οι τέσσερις «φειδωλοί» και έτσι εξηγείται η ένταση της αντίδρασής τους.

Μια άλλη σημαντική απόφαση, επίσης λιγότερο φωτιζόμενη, είναι αυτή που αφορά τις νέες πηγές εσόδων της Ένωσης, τους λεγόμενους «ιδίους πόρους» κατά το κοινοτικό ιδιόλεκτο. Συγκεκριμένα, καθιερώνεται από την 1η Ιανουαρίου 2021 ένας νέος ίδιος πόρος που θα βασίζεται σε μη ανακυκλωμένα πλαστικά απόβλητα, ενώ προβλέπεται η θέσπιση και μιας σειράς άλλων ιδίων πόρων στο άμεσο μέλλον. Η σημασία των νέων ιδίων πόρων δεν περιορίζεται μόνο στην, μέσω αυτών, αύξηση του κοινοτικού προϋπολογισμού. Η μεγάλη σημασία τους βρίσκεται στο γεγονός ότι το ύψος τους δεν θα αποτελεί αντικείμενο απόφασης των κρατών-μελών -όπως συμβαίνει σήμερα με τις εθνικές συνεισφορές, που αποτελούν την κύρια πηγή των εσόδων του προϋπολογισμού- και η εισπραχί τους θα γίνεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ένα επίσης μεγάλο βήμα προς την οικονομική ένωση.

Πολύ σημαντική -και για τη χώρα μας, με τις γνωστές αδυναμίες απορρόφησης ευρωπαϊκών πόρων- είναι και η απόφαση για δυνατότητα χρηματοδότησης από το Ταμείο Ανάκαμψης, αλλά και από το ΕΣΠΑ, έργων που έχουν ήδη υλοποιηθεί ή βρίσκονται σε στάδιο υλοποίησης εφόσον άρχισαν μετά την 1η Φεβρουαρίου 2020.

Πολλά, λοιπόν, τα μεγάλα και λιγότερο μεγάλα βήματα που αποφασίσθηκαν στις Βρυξέλλες πριν από λίγες ημέρες και άξιζαν τις πενήνήμερες ωδίνες. Όλα στην κατεύθυνση της «περισσότερης» και ισχυρότερης Ευρώπης, της οποίας η σημασία για τη χώρα μας, πέρα από τις αυξημένες οικονομικές απολαβές που αυτό θα συνεπάγεται, γίνεται πολύ εμφανέστερη στις δύσκολες ημέρες που περνάμε με τους ανατολικούς γείτονές μας.

* Ο Αλέκος Κρητικός είναι πρόην στέλεχος της Ε.Ε., πρόην γ.γ. στα υπουργεία Ανάπτυξης και Εσωτερικών, ειδικός σύμβουλος του **ΕΛΙΑΜΕΠ**